

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. április 6.
(OR. en, fr)

7936/22

EDUC 125
RECH 175
SOC 215
DIGIT 77
ENV 323
EMPL 132

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 6985/22

Tárgy: A Tanács következtetései a felsőoktatási intézmények Európa jövője érdekében való megerősítéséről szóló európai stratégiáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fent említett tanácsi következtetéseket, amelyet az Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanács a 2022. április 4–5-i ülésén jóváhagyott.

A Tanács következtetései a felsőoktatási intézmények Európa jövője érdekében való megerősítéséről szóló európai stratégiáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

emlékeztetve a kérdés ezen következtetések mellékletében ismertetett szakpolitikai hátterére,

EMLÉKEZTETVE ARRA, HOGY:

1. az európai felsőoktatási intézmények¹ jelentős részt vállalnak a tudástermelésben, a tudásterjesztésben és a megszerzett tudás tanúsításában. Pótolhatatlan szerepük van abban, hogy meg lehessen valósítani mind az európai oktatási térséget, mind pedig az új Európai Kutatási Térséget az európai felsőoktatási térséggel szinergiában. A felsőoktatási intézmények kulcsfontosságúak a tekintetben, hogy elérjük az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről (2021–2030) szóló tanácsi állásfoglalásban meghatározott azon célt, hogy a felsőfokú végzettséggel rendelkező 25–34 évesek aránya 2030-ra elérje legalább a 45 %-ot;
2. az elkövetkező években – az elmúlt évtizedekre jellemző egyik alapvető globális tendenciával összhangban – tovább fog nőni a felsőoktatásban részt vevők száma. Az OECD és a G20 országaiban a felsőfokú végzettséggel rendelkező 25–34 évesek száma 2030-ra várhatóan el fogja érni a 300 milliót²;

¹ E következtetések alkalmazásában a „felsőoktatási intézmények” kifejezés az ágazat egészére utal és a felsőoktatás teljes területére kiterjed, így magában foglalja a felsőoktatási intézmények minden típusát, ideértve – a nemzeti jognak és gyakorlatnak megfelelően – a kutatóegyetemeket, a főiskolákat, az alkalmazott tudományokat oktató egyetemeket, a felsőfokú szakképzési intézményeket és a művészeti felsőoktatási intézményeket is.

² OECD (2020), *Resourcing Higher Education: Challenges, Choices and Consequences* (Erőforrások biztosítása a felsőoktatásban: Kihívások, döntések és következmények), Higher Education, OECD Publishing, Paris.

3. számos lehetőség és kihívás fogja befolyásolni a felsőoktatási intézmények jövőbeli fejlődését Európában. A világ demográfiai trendjei és a globalizáció kihívást jelentenek majd Európa mint a tudástermelés kiemelkedő központja számára. A globális felmelegedés és a környezetkárosodás, a technológiai változások felgyorsulása, valamint a digitális technológiákért folytatott növekvő verseny már most is hatással van a felsőoktatási intézmények stratégiáira és pozicionálására Európában és globális összefüggésben is. Európa számára egyre fontosabb lesz, hogy rendelkezésre álljon a kiváló oktatásban és képzésben részesült tehetségek széles köre, ahhoz, hogy kontinensünk megőrizze és megerősítse világelső pozícióját a fokozott globális versenyben;
4. eközben a feltörekvő országokban a magas színvonalú és inkluzív oktatás, valamint a kiváló kutatás és innováció iránti növekvő igény fokozza a globális hálózatépítést, míg az európai demokráciák által fenntartani kívánt alapvető értékeket és elveket új fenyegetések veszélyeztetik. A növekvő egyenlőtlenségek és az idősödő társadalmak jelentette kihívások mind európai, mind globális szinten átalakítják majd a munkaerőpiacot, és elmélyítik az inkluzivitás, valamint a felsőfokú végzettség iránti igényt, ami az egész életen át tartó tanulás tekintetében új elvárások megjelenéséhez fog vezetni;
5. a világjárványt követő gazdasági helyreállítás, valamint a digitális és zöld átállással kapcsolatos ismeretek, készségek és kompetenciák gyors fejlődése szükségessé fogja tenni, hogy a felsőoktatási intézmények mérlegeljék infrastruktúrájuk továbbfejlesztését, új pedagógiai eszközöket tegyenek magukévá, rugalmas és rövid tanulási tapasztalatokat kínáljanak, felkészítsék a tanulókat a folyamatosan változó társadalmi és munkaerőpiaci környezetre, és lehetővé tegyék a kutatók számára az arra irányuló együttműködést, hogy innovatív megoldásokat találjanak a jelenlegi globális kihívásokra;

6. az inkluzivitás és a kiválóság eléréséhez jelentős általános beruházásra van szükség az EU felsőoktatási ágazatában, figyelembe véve az EU-ban a felsőoktatásra fordított jelenlegi átlagos kiadások mértékét, valamint a hallgatók és tanulók növekvő számát, illetve a felsőoktatási intézmények előtt álló kihívásokat;
7. a felsőoktatás helyzete egyedülálló a tekintetben, hogy egymást átfedő küldetéseket teljesít az oktatás, a kutatás, az innováció és a társadalom szolgálata területén – ez olyan lehetőséget jelent, amelyet meg kell ragadni az e négy küldetési terület közötti szinergiákban rejlő potenciál kiaknázásához;
8. e szinergiák kiaknázása kulcsfontosságú az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak eléréséhez. Elő kell mozdítani a több érdekelt felet tömörítő partnerségeket, valamint a felsőoktatási intézmények közötti és az azokkal való együttműködést;
9. ezzel összefüggésben az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről (2021–2030) szóló tanácsi állásfoglalásban a Tanács szorgalmazta *„[a] felsőoktatás átalakítására vonatkozó menetrend kialakítás[át], figyelmet fordítva a befogadásra, az innovációra, a konnektivitásra, a digitális és zöld felkészültségre és a nemzetközi versenyképességre, továbbá a tudományos alapértékekre és a szigorú etikai elvekre, valamint a foglalkoztatásra és a foglalkoztathatóságra”*;

10. ugyanezzel kapcsolatban az új Európai Kutatási Térségről szóló tanácsi következtetésekből a Tanács az Európai Kutatási Térség, az európai felsőoktatási térség és az európai oktatási térség felsőoktatási dimenziója közötti „*határozottabb együttműködés lehetséges területeiként határozza meg az intézményi átalakulásokat, a kutatói életpályákat, a tudományos oktatást, a képzést, a nemzetközi együttműködést és a tudásáramlást*”. A Tanács tudomásul vette továbbá „*a felsőoktatás és a kutatás közötti szinergiák létrehozását célzó intézkedések menetrendjének kidolgozására irányuló bizottsági javaslatot*”, és támogatta „*az európai egyetemek szövetségének mint a jövő modern és inkluzív európai felsőoktatási intézményei egyik kiemelt példájának továbbfejlesztését*”. Az EKT 2022–2024-es – az Európai Kutatási Térség (EKT) jövőbeli irányításáról szóló tanácsi következtetésekhöz csatolt – szakpolitikai programja a felsőoktatási intézményeket célzó intézkedéseket határozott meg;
11. „A felsőoktatás, a kutatás, az innováció és a társadalom összekapcsolása: új dimenziókat nyitunk az európai felsőoktatásban” című, az „Európai Egyetemek” kezdeményezéséről szóló következtetéseiben a Tanács megállapította, hogy az „európai egyetemeknek” a következőkre kell összpontosítaniuk: „*hozzájárulás az európai felsőoktatási intézmények kutatási és innovációs dimenzióinak megerősítéséhez közös menetrend, megosztott infrastruktúrák és erőforrások kialakítása [...] révén*”, emellett pedig „*minden eddiginél erősebb szövetségek létrehozása a különböző tagállami rendszereken belül a hallgatók együttes felvétele, valamint a tudományos dolgozók és a kutatók közös toborzása megvalósíthatóságának vizsgálata révén, annak érdekében, hogy hallgatói előremenetelük és oktatói, illetve kutatói karrierjük vonzóbbá, fenntarthatóbbá és rugalmasabbá váljon a szövetségeken belül*”. A Tanács felkérte továbbá a Bizottságot és a tagállamokat, hogy „*többek között a regionális és nemzeti rendszerek, valamint az európai rendszerek közötti szinergiák kihasználásával mérlegeljék fenntarthatóbb finanszírozási eszközök használatát az »európai egyetemek« esetében annak érdekében, hogy ezen egyetemek képesek legyenek megvalósítani ambiciózus stratégiájukat*”, valamint 2022-től kezdődően dolgozzanak ki egyértelmű javaslatokat, amelyek „*szükség esetén segítenek lebontani az európai szintű együttműködés előtt álló akadályokat, és ennek keretében például mérjék fel az »európai egyetemek« szövetségein belül a közös európai diplomák iránti igényt és ezek megvalósíthatóságát*”;

12. „Az Európai Kutatási Térség elmélyítése: vonzó és fenntartható életpályák és munkafeltételek biztosítása a kutatók számára és a képzett munkaerő cirkulációjának megvalósítása” című következtetéseiben a Tanács felszólította a Bizottságot, *„hogy támogassa a tagállamokat az európai felsőoktatási intézmények közötti zökkenőmentes és ambiciózus transznacionális együttműködés megvalósítását célzó szakpolitikai intézkedések kidolgozásában – különösen a gyakran összefonódó tudományos és kutatói életpályák terén –, előmozdítva az inkluzivitást, támogatva a kiválóságot és növelve az európai felsőoktatási ágazat nemzetközi versenyképességét, és ezáltal fokozva az intézmények vonzerejét az Európán belüli és kívüli tehetségek számára”*. Egyetértett továbbá azzal, hogy az „európai egyetemek” szövetségei és a helyi ökoszisztémákkal kialakított partnerségeik *„megfelelő platformokként szolgálhatnak egyrészt a kutatói életpályák interoperabilitását elősegítő lehetséges modellek tesztelésére, másrészt a kutatási és oktatási szempontokat egyaránt figyelembe vevő közös munkaerő-felvételi rendszerek, illetve képzési és karrierfejlesztési rendszerek lehetőségeinek feltérképezésére, valamint az új jutalmazási és értékelési rendszerek – többek között a kutatásalapú oktatás – tesztelésére”*;

ÚGY VÉLI, HOGY:

13. a fent említett kihívások európai szintű, hatékony kezelése tovább fogja erősíteni, el fogja mélyíteni és egyszerűbbé fogja tenni az európai felsőoktatási intézmények közötti transznacionális együttműködést. Ezzel kapcsolatban a Bizottság ambiciózus európai stratégiát terjesztett elő az egyetemekre vonatkozóan, amelynek célja, hogy az együttműködésük fokozása és az erősségeik kiaknázása érdekében megerősítsék és támogassák ezeket az intézményeket valamennyi küldetésük teljesítésében, tekintettel arra, hogy kritikus mértékben hozzájárulnak az előttünk álló kihívásokra adandó európai válasz kialakításához. Fokozni kell a folyamatban lévő együttműködés különböző típusait, valamint meg kell osztani a kapcsolódó eredményeket és a bevált gyakorlatokat annak érdekében, hogy azokból az egész európai felsőoktatási ágazat ötleteket tudjon meríteni, tiszteletben tartva ugyanakkor a tagállami hatásköröket, a tudományos élet szabadságát és a felsőoktatási intézmények intézményi autonómiáját;

14. ennek elérése érdekében – egy intézményi, nemzeti és európai szintű közös erőfeszítés keretében – négy egyformán fontos fő cél elérésére kell törekedni:
- az európai dimenzió erősítése a felsőoktatásban, a kutatásban és az innovációban, valamint az ezek közötti szinergiák fokozása;
 - Európa globális jelentőségének és vezető szerepének megerősítése;
 - az európai helyreállítás, valamint a digitális és zöld átállásra adott válasz előmozdítása;
 - a közös értékeken alapuló európai összetartozás érzésének elmélyítése;

FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT ÉS A TAGÁLLAMOKAT, HOGY SAJÁT HATÁSKÖRÜKNEK MEGFELELŐEN ÉS A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉNEK KELLŐ FIGYELEMBEVÉTELÉVEL MŰKÖDJENEK EGYÜTT A FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEKKEL ÉS AZ ÉRDEKELT FELEKKEL A KÖVETKEZŐ FŐ CÉLOK ELÉRÉSE ÉRDEKÉBEN:

Az európai dimenzió erősítése a felsőoktatásban, a kutatásban és az innovációban, valamint az ezek közötti szinergiák fokozása

15. az elmélyített transznacionális együttműködés hozzájárul az európai oktatási térség és az új Európai Kutatási Térség teljes szinergiában történő megvalósításához azáltal, hogy megerősíti a felsőoktatási intézményeket, valamint javítja a felsőoktatás, a kutatás és az innováció minőségét egész Európában. A tudományágakon és ágazatokon, valamint a határokon átívelő mobilitás új dimenziói, formái és lehetőségei, valamint a vonzó és fenntartható tudományos és kutatói életpályák, továbbá a nyitott oktatás és a nyílt tudomány lehetővé teszi számukra a társadalmi kihívások megfelelőbb kezelését, valamint azt, hogy felvértezzék a hallgatókat, az élethosszig tanulókat és a kutatókat a jövőbeli szakmai és személyes fejlődésükhöz szükséges megfelelő tudással, készségekkel és kompetenciákkal. Különös figyelmet kell fordítani azokra a hallgatókra és fiatal kutatókra, akiknek a tanulmányaira és karrierjére jelentősen kihatott a világjárvány, valamint azokra, akik vidéki és távoli területekről, például a legkülső régiókból származnak;

16. a felsőoktatási intézmények szövetségei – például az „Európai Egyetemek” kezdeményezés – példával szolgálhatnak arra, hogy milyen lehetőségek rejlenek a felsőoktatás területén folytatott, kiterjedt és hosszú távú intézményi együttműködésben. Ezek a szövetségek valódi európai hozzáadott értéket teremthetnek azáltal, hogy az összes érintett fél hosszú távú elkötelezettsége révén európai szinten kritikus tömeget érnek el. Elősegítik a közös érdekeken alapuló tanulmányi, munkavállalási és kutatási célú szabad mozgást Európában. A magas szintű integráció, átláthatóság és nyitottság révén átalakító hatásúak lehetnek Európán belül, illetve Európa számára. Az egyéb európai, nemzeti, regionális, helyi és adott esetben nemzetközi kezdeményezésekkel és hálózatokkal való koordináció és kiegészítő jelleg fokozni fogja az átalakító hatásukat;
17. ahhoz, hogy ki lehessen aknázni a felsőoktatási intézmények szövetségeiben – például az „Európai Egyetemek” kezdeményezésben – rejlő hozzáadott értéket, európai és adott esetben nemzeti szinten további támogatásra van szükség, fokozatos megközelítést alkalmazva. Adott esetben támogatni kell az intézményi átalakulás katalizátoraiként szolgáló ilyen a szövetségeket abban, hogy határozott kutatási és innovációs dimenziót alakítsanak ki, valamint – egy tanulóközpontú, a kutatás és az innováció által vezérelt megközelítés keretében – minden szinten olyan innovatív közös oktatási programokat vezessenek be, amelyek esetleg közös diplomák kibocsátását tennék lehetővé olyan európai kritériumok alapján, amelyeket a bolognai folyamat eszközeivel összhangban a tagállamokkal és az érdekelt felekkel közösen dolgoznak ki. Ezeket a szövetségeket adott esetben támogatni kell az emberierőforrás-menedzsment javításában is, a tudományos dolgozók és a kutatók esetleges közös toborzása terén; a vonzó és fenntartható életpályák kialakításának előmozdításában; valamint az erőforrások és struktúrák, például a laboratóriumok és a platformok közös felhasználásúvá tételében;

18. teljes mértékben elismerve a személyes tanulás és a fizikai mobilitás értékét, valamint a képzett munkaerő kiegyensúlyozott cirkulációjának szükségességét, a felsőoktatási intézményeket ösztönözni kell arra, hogy továbbra is támogassák a hallgatók, az oktatási személyzet és a kutatók minden típusú mobilitását, amely hozzájárul a tudományos sikerhez és a személyes kibontakozáshoz azáltal, hogy nemzetközi és interkulturális kompetenciák megszerzését teszi lehetővé a hallgatók, az oktatási személyzet és a kutatók összessége számára a tantervek nemzetközivé tétele révén, illetve azáltal, hogy hazai intézményeikben innovatív nemzetközi környezetben tevékenykedhetnek;
19. e tekintetben támogató szerepet tölt be az ifjúság európai éve. Érdemes emlékeztetni arra – a 2020. november 19-i római miniszteri közleményben is megerősített – célkitűzésre, mely szerint az európai felsőoktatási térségben végzetek legalább 20 %-ának külföldi tanulmányi vagy képzési tapasztalatot kell szereznie, továbbá támogatni kell az „Európai Egyetemek” kezdeményezést annak az ambiciózus célnak az elérésében, hogy a mobilitásban részt vevő hallgatók száma – „A felsőoktatás, a kutatás, az innováció és a társadalom összekapcsolása: új dimenziókat nyitunk az európai felsőoktatásban” című, az „Európai Egyetemek” kezdeményezésről szóló tanácsi következtetésekben foglaltaknak megfelelően – elérje az 50 %-ot;
20. e célok elérése érdekében a tagállamoknak és a Bizottságnak a felsőoktatási intézményekkel együttműködésben törekedniük kell az intézményekre vonatkozó adminisztratív eljárások egyszerűsítésére is, többek között azáltal, hogy kiterjesztik az európai diákigazolványra vonatkozó kezdeményezés végrehajtását, valamint tovább bővítik a felsőfokú képesítések és a külföldi tanulmányi időszakok automatikus kölcsönös elismerésének alkalmazását, együttműködve a Felsőfokú Tanulmányok és Oklevelek Elismerésével Foglalkozó Nemzeti Információs Központtal (NARIC). A felsőoktatási intézményeket ösztönözni kell arra, hogy teljes mértékben használják ki a mobilitáshoz és az elismeréshez rendelkezésre álló digitális eszközöket, mozdítsák elő a többnyelvűséget, az interkulturális jelleget és a kevesebb lehetőséggel rendelkező hallgatók befogadását a kampuszaikon, valamint építsék be a mobilitást a tanterveikbe;

Európa globális jelentőségének és vezető szerepének megerősítése

21. a felsőoktatás és a kutatás nemzetközivé tétele stratégiai geopolitikai jelentőséggel bír Európa számára, amint azt „A »Global Gateway« ” című közös közlemény is hangsúlyozza. A globális felsőoktatási együttműködésnek olyan alapvető értékeken és elveken kell alapulnia, amelyek középpontjában a tudományos élet szabadsága, az intézményi autonómia, a nyitott oktatás és a nyílt tudomány áll. A kölcsönösség és az egyenlő versenyfeltételek elvének a nemzetközi együttműködés előfeltételét kell képeznie. A kutatási és innovációs kapcsolatokban, valamint a globális partnerekkel folytatott tárgyalások során „a szükséges zártság melletti lehető legnagyobb mértékű nyitottság” vezérelvét kell követni. Összehangolt európai megközelítés keretében támogatni kell a felsőoktatási intézményeket ezen európai értékek és elvek globális szintű előmozdítása érdekében, hogy kiegyensúlyozott és kölcsönösen előnyös együttműködés valósulhasson meg Európa puha hatalmának és globális normateremtő képességének részeként. A felsőoktatás és a kutatás területén a harmadik országokkal folytatott együttműködés alapját ezen értékek és elvek közös értelmezésének és megosztásának kell képeznie, amelyeket európai szinten az általános megközelítésről szóló marseille-i konferenciával összhangban az Unió egyéb stratégiai érdekeinek megfelelően kell előmozdítani;
22. a mélyrehatóbb európai együttműködés előnyös lehet a felsőoktatási intézmények támogatása szempontjából, valamint biztosíthatja az ahhoz szükséges eszközöket a kutatók, az oktatók, a hallgatók és az oktatási személyzet számára, hogy meg tudjanak küzdeni a tisztességes globális együttműködés előtt álló olyan kihívásokkal, mint például az egyenlőtlenségek, a külföldi beavatkozás és a nyílt tudomány előtt álló akadályok. Elő kell segíteni továbbá a harmadik országbeli partnerek megfelelő tájékozottságon alapuló és független megértését. Ahhoz, hogy az Európai Unió a tudományos kutatás szabadsága és a demokratikus értékek szempontjából biztonságos menedéket jelentsen, a kiválóság elvét teljes mértékben tiszteletben tartva, európai és nemzeti rendszereken keresztül támogatni kell a felsőoktatási intézményeket abban, hogy fogadják azokat a hallgatókat, kutatókat és tudományos dolgozókat, akiknek a szabadságát veszély fenyegeti;

23. ahhoz, hogy növelni lehessen a felsőoktatási intézmények globális szintű versenyképességét, ösztönözni kell őket arra, hogy mozgósítsák a helyi vagy regionális ökoszisztémákat – előmozdítva ezáltal a területi kohéziót –, szoros partnerségeket alakítva ki a kutatási szervezetekkel, az innovációs szereplőkkel, a finanszírozókkal, valamint a gazdasági és szociális partnerekkel, megerősítve egyúttal kapcsolataikat a helyi, a regionális és a nemzeti hatóságokkal. Az európai felsőoktatási intézmények sokszínűségének és kiválóságának globális szintű előmozdítása további munkát igényel, és európai szinten további támogatást kell nyújtani a tagállamok számára a nemzeti politikák előmozdításához, például kiválósági kezdeményezéseken, valamint regionális és helyi központokon keresztül;
24. az európai felsőoktatási intézmények közötti transznacionális együttműködés növeli vonzerejüket a nemzetközi hallgatók, kutatók és a globális partnerek körében, javítja az oktatási kínálat minőségét, valamint növeli a kutatási és innovációs potenciált. A meglévő európai programokat – például az Erasmus+ programot, az Unió külső tevékenysége keretében alkalmazott eszközöket és a Horizont Európa programot – a jogalapjukban szereplő tevékenységek keretein belül fel kell használni ahhoz és a vonatkozó értékelési kritériumaik alapján értékelni kell őket abból a célból, hogy támogassák a felsőoktatási intézmények szövetségeit, így például az „Európai Egyetemek” kezdeményezést, valamint a tudományos és innovációs társulásokat (TIT-ek) abban, hogy közös nemzetköziesítési tevékenységeket és stratégiákat dolgozzanak ki a felsőoktatás, a kutatás és az innováció területén. Ez segítené őket abban, hogy a nemzetközi szinten érvényesüljenek, világszerte hálózatokat építsenek ki a kulcsfontosságú partnerekkel, megerősítsék a harmadik országbeli partnerek kapacitásait, valamint előmozdítsák a hallgatók, a kutatók, a tudományos dolgozók és az oktatási személyzet (befelé és kifelé irányuló) nemzetközi mobilitását. Teljes mértékben ki kell aknázni a felsőoktatással kapcsolatos képesítések elismeréséről szóló 2019. évi, globális szintű UNESCO-egyezményt, mivel megkönnyíti a nemzetközi hallgatói mobilitást, és ezzel lehetőségeket teremt az európai felsőoktatás nemzetköziesítéséhez. A harmadik országokra irányuló közös európai erőfeszítések – az „Európa együtt” megközelítés keretében – szintén még nagyobb mértékben előmozdíthatják az európai felsőoktatási kínálatot, és azok révén kölcsönösen előnyös kapacitásépítési tevékenységekre kerülhet sor;

Az európai helyreállítás, valamint a digitális és zöld átállásra adott válasz előmozdítása

25. a felsőoktatási intézményeket továbbra is ösztönözni kell arra, hogy a tudást készségekké, kompetenciákká és innovációvá alakítsák. Ez a tudományos élet szabadságának teljes körű tiszteletben tartása mellett valósítható meg, mégpedig a helyi és regionális kutatási és innovációs ökoszisztémákon belül működő gazdasági, szociális és ipari partnerekkel való szoros együttműködés kialakításával, valamint a felsőoktatási intézmények és más partnerek közötti ágazatközi mobilitás megkönnyítésével, különösen az intelligens szakosodási stratégiákra, az Európai Innovációs és Technológiai Intézetre (EIT), valamint a tudományos és innovációs társulásokra építve. Ez az együttműködés rendkívül előnyös lehet a helyi vállalkozások és kkv-k számára is, és lehetőséget biztosíthat a hallgatóknak, a kutatóknak, a tudományos dolgozóknak, az oktatóknak és az oktatási személyzetnek arra, hogy pályafutásuk bármely szakaszában képzésben részesüljenek például a szellemi tulajdon kezelése, a tudástranzfer és a vállalkozói készség – egyebek mellett a forráshoz jutás – terén. A tudományos dolgozók pályafutásának értékelése során figyelembe kell venni – mind a tudományos munka területén, mind azon kívül, a felsőoktatási intézmények küldetésének valamennyi dimenzióját érintően folytatott – tevékenységeik teljes skáláját. A felsőoktatási intézményeknek javítaniuk kell az ökoszisztémáikkal való együttműködéshez szükséges kapacitásukat is azáltal, hogy – különösen a stratégiai fontosságú ipari ágazatokban – fokozatosan átadják a szükséges tudást, készségeket és kompetenciákat, valamint előmozdítják a tudás és a technológia tranzferét és a hasznosító vállalkozások létrehozását;
26. a felsőoktatási intézményeket támogatni lehetne a hallgatóközpontú és kutatásalapú tanulás előmozdítása érdekében, amelynek célja, hogy naprakész kompetenciákkal, készségekkel és ismeretekkel lássa el a hallgatókat, valamint fejlessze kutatási készségeiket és tapasztalataikat. A hallgatókat abban is támogatni kell, hogy különböző tudományágakon átívelő munkát végezzenek kihívásorientált megközelítések keretében;

27. a felsőoktatási intézmények kulcsszerepet játszhatnak az egész életen át tartó tanulás és a munkaerőpiac átalakulására való reagálás terén azáltal, hogy megnyitják kapuikat a tanulók valamennyi típusa előtt, és előmozdítják foglalkoztathatóságukat, többek között átképzés és továbbképzés segítségével. E célból támogatni kell a felsőoktatási intézményeket a digitalizációnak az innovatív tanulási és tanítási módszerek előmozdítása érdekében történő felhasználásában, valamint a rugalmas és testre szabott tanulási pályák megtervezésében és végrehajtásában, beleértve adott esetben a mikrotanúsítványok megszerzésére irányuló rövidebb kurzusokat vagy tanulási tapasztalatokat is, biztosítva ugyanakkor, hogy ne térjenek el attól az alapelvtől, hogy teljes diplomás programokat kínálnak. A tanulók megfelelő készségeinek, kompetenciáinak, attitűdjeinek és vállalkozói szellemének fejlesztése érdekében a felsőoktatási intézményeket ösztönözni kell arra, hogy működjenek együtt ökoszisztémáikkal, mozdítsák elő a munkaalapú tapasztalatokat, például a szakmai gyakorlatokat, a tanulószereződéses gyakorlati képzéseket és az önkéntes munka lehetőségeit, és adott esetben fejlesszék tovább azokat a vállalkozói szakirányokat, amelyek lehetővé teszik a hallgatók számára, hogy tanulmányaik során vállalkozói projekteket hajtsanak végre;
28. a felsőoktatási intézményeknek kulcsszerepet kell játszaniuk a zöld átállás támogatásában és a fenntartható fejlődési célok megvalósításában, amelyek globális szinten külön minőségi szempontot képeznek. E tekintetben Európa-szerte támogatni kell a felsőoktatási intézményeket abban, hogy küldetésük, infrastruktúráik és tevékenységeik részeként, az intézmény egészére kiterjedő megközelítést alkalmazva fenntarthatósági és zöld megközelítéseket vezessenek be, ahol az releváns;
29. a zöld átállás megvalósítása érdekében a felsőoktatási intézményeket ösztönözni kell arra, hogy interdiszciplináris ismereteket, készségeket és kompetenciákat fejlesszenek, támogassák a fenntarthatósággal kapcsolatos ismeretek elsajátítását és alkalmazását valamennyi tanuló és közösség körében, és építsék be a fenntarthatóság oktatását a tantervekbe valamennyi érintett ágazatban. Ösztönözni kell őket arra is, hogy a fenntarthatósággal kapcsolatos tudásbázisra épülő kutatásra irányuló megbízásokat adjanak és ilyen kutatásokat végezzenek;

30. amint az a Covid19-világjárvány során bebizonyosodott, a digitális technológiák az európai felsőoktatási rendszerek átalakításának hatékony eszközei, a felsőoktatási intézmények pedig alapvető szerepet játszanak az európai digitális átállás felgyorsításában;
31. a felsőoktatási intézményeket magas szintű konnektivitással, valamint nagy teljesítményű digitális infrastruktúrával és szolgáltatásokkal kell ellátni, amelyeknek a lehető legnagyobb mértékben interoperábilisnak és megosztottnak kell lenniük Európa-szerte, európai szabványokra kell támaszkodniuk³, és olyan megbízható technológiákat kell alkalmazniuk, amelyek megfelelnek a felsőoktatási intézmények sajátos igényeinek, például az adatbiztonságnak;
32. Európa digitális átállásának felgyorsításához hozzátartozik a digitális jártasság és az adatközelítés biztosítása valamennyi hallgató, oktató, tudományos dolgozó és kutató, illetve az oktatási személyzet valamennyi tagja, valamint – adott esetben – a szélesebb nyilvánosság számára. A felsőoktatási intézményeknek e tekintetben kulcsszerepet kell játszaniuk egyrészt azzal, hogy felvértezik a tanulókat a kialakulóban lévő digitális kompetenciákkal és az azok etikai összetevőjével – például az adatgazdálkodással, a mesterséges intelligenciával, a nagy teljesítményű számítástechnikával és a kiberbiztonsággal – kapcsolatos ismeretekkel, másrészt kutatásokkal és innovációval;
33. a személyes jelenlét alapuló tanulás értékének teljes körű elismerése mellett a felsőoktatási intézményeknek teljes mértékben ki kell használniuk a digitális eszközöket annak érdekében, hogy javítsák a tanulási élmény minőségét mind a hallgatók, mind az oktatási személyzet, a tudományos dolgozók és a kutatók számára, valamint hogy kezeljék a társadalmi egyenlőtlenségeket. A digitális szakadék áthidalása érdekében támogatni kell azokat a kezdeményezéseket, amelyek mindenki számára egyenlő hozzáférést biztosítanak a személyre szabott tanulási lehetőségekhez, például virtuális vagy hibrid oktatás alkalmazása révén a tanulás távoli helyszínein. A felsőoktatási intézményeket támogatni kell az olyan platformok és interoperábilis eszközök megosztására irányuló erőfeszítéseikben, amelyek lehetővé teszik az adatcserét, ugyanakkor magas színvonalú, felhasználóbarát oktatási segédanyagokat biztosítanak, mint például az online tanfolyamok;

³ Stephanie Carretero Gomez, Riina Vuorikari és Yves Punie: *DigComp 2.1 – The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use* (DigComp 2.1.: Lakossági Digitális Kompetenciakeret – nyolc tudásszinttel és azok alkalmazásának példáival), Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017.

A közös értékeken alapuló európai összetartozás érzésének elmélyítése

34. az európai összetartozás érzésének elmélyítése és európai életmódunk előmozdítása érdekében kulcsfontosságú az európai demokratikus értékek fenntartása és védelme, a sokszínűség, az inkluzivitás és a nemek közötti egyenlőség előmozdítása, valamint – az időtálló készségek biztosítása érdekében – a felsőoktatás minőségének és relevanciájának javítása. A felsőoktatási intézmények autonómak, küldetésük és tevékenységeik egyik központi eleme pedig az akadémiai és tudományos szabadság;
35. a felsőoktatási intézményeket támogatni kell az oktatás és a tudomány dezinformációval szembeni védelmére, a nyílt tudomány támogatására és a demokratikus értékek védelmére irányuló erőfeszítéseikben. E tekintetben a felsőoktatási intézmények a demokrácia védelmezői és a civil tudomány elsődleges fórumai, amelyek felkészítik a hallgatókat az aktív polgári szerepvállalásra és a nyilvánosságban való részvételre;
36. a felsőoktatási intézmények megalapozott és értő információkkal ösztönözhetik a nyilvános vitát a publikációkhoz és a kutatási adatokhoz való szélesebb körű hozzáférés biztosításával, valamint a kutatási eredmények terjesztésére és megvitatására szolgáló nyilvános rendezvények szervezésével. A felsőoktatási intézmények kulcsszerepet játszhatnak a kutatás torzított formában való felhasználása elleni küzdelemben, és közvetítői szerepet tölthetnek be az oktatás, a kutatás, az innováció, a közigazgatási szervek és a civil társadalom között. Ezt a szerepet a felsőoktatási intézmények tovább erősíthetnék és felhasználhatnák arra, hogy szisztematikusabban együttműködjenek valamennyi társadalmi szereplővel – köztük az állami és magánszféra innovátoraival, a regionális és helyi közigazgatási szervekkel –, beleértve többek között az iskolákat, a médiát, a tudomány népszerűsítésével foglalkozó szervezeteket és a civil társadalmi szervezeteket, például a fogyasztói, felhasználói vagy betegképviselői szervezeteket;

37. a felsőoktatási intézményeknek biztosítaniuk kell, hogy a hallgatók, a tudományos dolgozók, a kutatók és az oktatási személyzet a felsőoktatási közösség teljes jogú tagjaiként és konstruktív partnereiként részt vegyenek az intézmények irányításban. E tekintetben a hallgatók az alapvető tudományos értékek egyik vonatkozásaként – a demokrácia és a felsőoktatási intézményekben folytatott párbeszéd kultúrájának jeleként – részt vehetnek a döntéshozatali mechanizmusokban, többek között a tanterveket illetően is;
38. a felsőoktatási intézményeket támogatni és ösztönözni kell azon erőfeszítéseikben, amelyek a hallgatóik, tudományos dolgozóik, kutatóik és oktatási személyzetük befogadásának és sikerének biztosítására, valamint az esélyegyenlőség nemre, faji vagy etnikai származásra, vallásra vagy meggyőződésre, társadalmi és gazdasági háttérre, egészségi állapotra, fogyatékosagra, életkorra, szexuális irányultságra, migráns háttérre és földrajzi helyzetre való tekintet nélküli előmozdítására irányulnak. E célból a felsőoktatási intézményeket támogatni kell abban, hogy a szélesebb társadalom sokszínűségével összhangban biztosítsák mindenki jóllétét. E tekintetben a felsőoktatási intézményeket ösztönözni kell arra, hogy lépjenek kapcsolatba alulreprzentált csoportokkal annak érdekében, hogy javítsák a felsőoktatásban való részvételüket, és segítsék őket tanulmányaik befejezésében, kellően figyelembe véve azokat a hallgatókat és fiatal kutatókat, akiknek a tanulmányaira és karrierjére jelentős hatást gyakorolt a világjárvány, valamint azokat, akik vidéki és távoli területekről, például a legkülső régiókból származnak;
39. a felsőoktatási intézményeket támogatni kell abban és ösztönözni kell arra, hogy tegyék meg a megfelelő intézkedéseket a nemek közötti egyensúlynak a hallgatói és személyzeti testületeikben való javítása érdekében, többek között a tudományos szakmai előmenetel összefüggésében is;
40. a felsőoktatási intézmények innovatív oktatási eszközöket és pedagógiai módszereket – többek között digitális eszközöket – alkalmazhatnak annak érdekében, hogy a társadalmi-gazdasági vagy tanulási háttértől függetlenül hallgatóközpontú megközelítést kínáljanak a tanuláshoz. Az egyenlőtlenség csökkentése és a személyes sikerek előmozdítása érdekében a felsőoktatási intézményeket arra kell ösztönözni, hogy biztosítsanak személyre szabott tanácsadó és támogató szolgáltatásokat, főként a kezdők számára, figyelembe véve minden tanuló tanulási stílusát és tanulási pályáját, valamint társadalmi-gazdasági háttérét;

41. KONKRÉTABBAN FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT ÉS A BIZOTTSÁGOT, HOGY SAJÁT HATÁSKÖRÜKNEK MEGFELELŐEN ÉS A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉNEK KELLŐ FIGYELEMBEVÉTELEVEL TÁMOGASSÁK A FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK OLYAN SZÖVETSÉGEIT, MINT PÉLDÁUL AZ „EURÓPAI EGYETEMEK”:
42. a felsőoktatási intézmények szövetségeinek valamennyi típusát továbbra is minden megfelelő és releváns eszközzel támogatni kell a magas minőségen, a kiválóságon, a hatáson, az inkluzivitáson és a földrajzi egyensúlyon alapuló együttműködési tevékenységek megkönnyítése, valamint az olyan akadályok és megoldások azonosítása érdekében, amelyek közösek lehetnek az összes szövetség esetében. Konkrétan, az első kísérleti szövetségek féldős felülvizsgálata alapján ki kell terjeszteni az „Európai Egyetemek” kezdeményezés végrehajtását. Ez lehetővé tenné a tevékenységek csoportosítását is a felsőoktatással, a kutatással és innovációval, valamint a társadalom szolgálatával kapcsolatos bevált gyakorlatok megosztása érdekében;
43. elsőként ösztönözni kell a felsőoktatási intézmények szövetségeit, hogy teljes mértékben használják ki a meglévő finanszírozási programokat, valamint a támogató eszközöket európai, nemzeti és regionális szinten, együttműködésük fokozása és elmélyítése érdekében;
44. adott esetben és a nemzeti hatóságokkal, a felsőoktatási intézmények szövetségeivel és az érdekelt felekkel szoros együttműködésben lépéseket kell tenni a mélyebb, hosszú távú és rugalmas transznacionális együttműködés előtt álló akadályok leküzdésére, valamint intézményesített együttműködési eszközök kialakítására, a szükségességük, előnyeik és megvalósíthatóságuk előzetes, mélyreható értékelése alapján. A cél az, hogy a szövetségek önkéntes alapon mozgásteret kapjanak az együttes fellépésre, közös stratégiai döntések meghozatalára, arra, hogy közösen próbáljanak munkaerőt felvenni, közös tantervek kidolgozására vagy az erőforrások, valamint az emberi, műszaki, adat-, oktatási, kutatási és innovációs kapacitások összevonására;

45. kiemelten kell kezelni a közös programok minőségbiztosítására vonatkozó európai megközelítés végrehajtását, ugyanakkor további lépéseket kell tenni az innovatív transznacionális tanulási tapasztalatok értékének elismerése, valamint a felsőoktatási intézmények szövetségei által biztosított ilyen közös programok láthatóságának, vonzerejének és hírnevének növelése érdekében mind Európán belül, mind azon kívül. Fel kell térképezni azokat a közös kritériumokat, amelyek a közös programok európai védjegyének létrehozásához vezethetnek. A későbbiekben – a bolognai folyamat meglévő eszközeivel összhangban – tervbe lehetne venni az e közösen kidolgozott európai kritériumokon alapuló közös diplomák önkéntes alapon, nemzeti, regionális vagy intézményi szinten történő kidolgozását és kínálatba vételét minden szinten. Ennek a folyamatnak a nemzeti hatóságokkal, a felsőoktatási intézmények szövetségeivel és az érdekelt felekkel szoros együttműködésben kell lezajlania;
46. a 43. és 44. pontban említett feltáró folyamatok eredményeiről minden lépésben jelentés készülne a Tanács számára a további döntés meghozatala céljából;
47. a közös programokra vonatkozó európai minőségbiztosítási megközelítés elősegítése érdekében hatékony és eredményes minőségbiztosítási eljárások működését kell lehetővé tenni nemzeti szinten, összhangban a felsőoktatás minőségbiztosításának európai sztenderdjeivel és irányelveivel (ESG), szem előtt tartva a minőség, a kutatás és a foglalkoztathatóság fontosságát;
48. annak érdekében, hogy a felsőoktatási intézmények szövetségei teljes mértékben kiaknázhassák a bennük rejlő lehetőségeket, fedezni kell a transznacionális együttműködés pénzügyi költségeit, hogy hosszabb távon valamennyi küldetésüket teljesíteni tudják, és ezért lépéseket kell tenni a fenntarthatóbb, holisztikusabb és integráltabb uniós finanszírozási perspektíva felé való elmozdulás érdekében. E tekintetben a Bizottságnak 2024-ig a tagállamokkal és az érdekelt felekkel szoros együttműködésben tesztelnie kell a lehetséges megoldásokra vonatkozó kísérleti megközelítéseket, majd további döntéshozatal céljából jelentést kell tennie a Tanácsnak;

A KÖVETKEZŐ LÉPÉSEKET ILLETŐEN, A SZUBSZIDIARITÁS ÉS AZ INTÉZMÉNYI AUTONÓMIA ELVÉNEK KELLŐ FIGYELEMBEVÉTELÉVEL, VALAMINT A NEMZETI KÖRÜLMÉNYEKNEK MEGFELELŐEN:

49. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő és védjék meg az alapvető tudományos értékeket, köztük a tudományos élet szabadságát és integritását, összhangban a 2020. évi római miniszteri közleménnyel és a tudományos kutatás szabadságáról szóló bonni nyilatkozattal;
50. FELKÉRI a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az érintett érdekelt felekkel együttműködve tegyenek közösen lépéseket a felsőoktatás, a kutatás és az innováció közötti szinergiák megteremtése érdekében, az oktatás és képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszere és az Európai Kutatási Térség irányítási struktúrái keretében. Ezeknek az intézkedéseknek európai szinten valódi hozzáadott értéket kell képviselniük, segítségükkel a fent említett kulcsfontosságú célkitűzések elérésére kell törekedni, és azokat a Bizottság és – önkéntes alapon – a tagállamok hajtják végre a nemzeti körülményekkel összhangban álló bármely megfelelő eszközzel;
51. FELKÉRI a Bizottságot, hogy tájékoztatás és további döntéshozatal céljából 2022 közepéig nyújtson be ütemtervet a Tanácsnak az új eszközök közös tervezése céljából. Az ütemterv megjelölné a legfontosabb mérföldköveket és az érintett szakértői csoportokat. A fő célkitűzések megvalósítása során a következőket kell figyelembe venni: az európai egyetemi stratégiáról szóló bizottsági közleményben meghatározott intézkedések; a Tanács állásfoglalása az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről (2021–2030); és az Európai Kutatási Térség (EKT) jövőbeli irányításáról szóló tanácsi következtetésekhez csatolt, az Európai Kutatási Térség 2022–2024-es időszakra szóló szakpolitikai programjában meghatározott releváns intézkedések, valamint az európai kutatási és innovációs paktumról szóló tanácsi ajánlásban foglalt értékek és elvek;

52. FELKÉRI a Bizottságot, a tagállamokat és az érdekelt feleket, hogy az oktatás és képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszere és az Európai Kutatási Térség meglévő irányítási struktúráira építve, az európai felsőoktatási térséggel szoros szinergiában és a felsőoktatási intézmények bevált gyakorlatainak kiaknázása révén vegyenek részt megerősített együttműködésben e szinergiák megvalósítása érdekében. E tekintetben fontolóra lehetne venni a felsőoktatásért felelős főigazgatók és az Európai Kutatási Térséggel és Innovációval Foglalkozó Bizottság (ERAC) együttes üléseinek megrendezését, amennyiben az releváns, mégpedig egyértelműen meghatározott, közös érdeklődésre számot tartó témákkal és közös célkitűzéssel;
53. FELKÉRI a Bizottságot és a tagállamokat, hogy e kulcsfontosságú célkitűzések elérésére olyan, uniós és nemzetközi szintű ernyőszervezetekkel vagy más, uniós szinten releváns és az érdekelt feleket képviselő megfelelő szervezetekkel való szoros együttműködés révén törekedjenek, mint például az alábbiak: felsőoktatási intézmények, ideértve az európai felsőoktatási intézmények szövetségeit, hallgatói szövetségeket, minőségbiztosítási szervezeteket, kutatási és technológiai tevékenységeket végző szervezeteket, K+I-intenzív vállalkozásokat, köztük a kkv-kat, önálló kutatókat és innovátorokat, kutatási infrastruktúrákat, K+I-t finanszírozó szervezeteket és tudományos akadémiákat. A stratégia végrehajtásának megvitatása és a bevált gyakorlatok megosztásának előmozdítása érdekében fontolóra lehetne venni olyan rendszeres találkozók szervezését, mint például az egyetemek Európa jövőjével foglalkozó fóruma. E fórum eredményeinek ösztönözniük kell az oktatás és képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszere és az Európai Kutatási Térség érintett csoportjai által végzett további fejlesztést és munkát, szinergiában az európai felsőoktatási térséggel;

54. FELKÉRI a tagállamokat, hogy a Bizottság támogatásával használják ki a többoldalú cseréket annak érdekében, hogy előmozdítsák a bevált gyakorlatok megosztását és a más tagállamokból származó társaktól való tanulást;
55. NYUGTÁZZA a Bizottság azon szándékát, hogy észszerűsítse a felsőoktatás nyomon követésére szolgáló eszközöket. Ez javíthatná az ezen eszközökben rejlő potenciált és azok relevanciáját a politikai döntéshozók, a felsőoktatási intézmények, valamint a hallgatók és kutatók számára, anélkül, hogy növekedne a tagállamokra és a felsőoktatási intézményekre rótt adminisztratív teher, mindezt annak érdekében, hogy információk álljanak rendelkezésre a felsőoktatási intézmények megerősítésére irányuló európai stratégia végrehajtása terén elért eredményekről, valamint hogy segítséget nyújtsanak a tagállamok számára, hogy azokat az intézkedéseket, amelyekhez hozzá kívánnak járulni, szilárd bizonyítékokra és adatokra építhessék; A tagállamok önkéntes alapon vesznek részt ebben a folyamatban. JAVASOLJA, hogy a további megbeszélések alapját a releváns nyomonkövetési eszközök lehetőségeit és jogi keretét feltérképező tanulmány képezze. HANGSÚLYOZZA, hogy ezt a feladatot az EKT szakpolitikai koordinációs és nyomonkövetési folyamatával szinergiában kell kidolgozni, beleértve az EKT-re vonatkozó jelzőrendszert is;

FELKÉRI a Bizottságot, hogy rendszeresen tájékoztassa a tagállamokat a fent említett intézkedések végrehajtása terén elért eredményekről, és az európai oktatási térségről 2025-ben készítendő teljes körű bizottsági jelentésben nyújtson be arról átfogó áttekintést, figyelembe véve az Európai Kutatási Térség megvalósítása terén elért eredményeket is.

POLITIKAI HÁTTÉR

Európai Tanács:

- Az Európai Tanács 2017. december 14-i következtetései (EUCO 19/1/17 REV 1)

Az Európai Unió Tanácsa

- A Tanács (EU) 2021/2122 ajánlása (2021. november 26.) az európai kutatási és innovációs paktumról (HL L 431., 2021.12.2., 1. o.)
- A Tanács következtetései az Európai Kutatási Térség (EKT) jövőbeli irányításáról (14308/21, 2021. november 26.)
- A Tanács következtetései: A kutatás és az innováció globális megközelítése – Európa nemzetközi együttműködésre irányuló stratégiája egy változó világban (12301/21, 2021. szeptember 28.)
- A Tanács következtetései az „Európai Egyetemek” kezdeményezéséről – A felsőoktatás, a kutatás, az innováció és a társadalom összekapcsolása: új dimenziókat nyitunk az európai felsőoktatásban (HL C 221., 2021.6.10., 14. o.)
- A Tanács következtetései: „Az Európai Kutatási Térség elmélyítése: vonzó és fenntartható életpályák és munkafeltételek biztosítása a kutatók számára és a képzett munkaerő cirkulációjának megvalósítása” (9138/21, 2021. május 28.)
- A Tanács állásfoglalása az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről (2021–2030) (HL C 66., 2021.2.26., 1. o.)

- A Tanács következtetései az új Európai Kutatási Térségről (13567/20, 2020. december 1.)
- A Tanács ajánlása (2018. november 26.) a felsőfokú és a felső középfokú képesítések, valamint a külföldi tanulmányi időszakok eredményei automatikus kölcsönös elismerésének ösztönzéséről (HL C 444., 2018.12.10., 1. o.)
- A Tanács következtetései az európai oktatási térség létrehozásának lépéseiről (HL C 195., 2018.6.7., 7. o.)
- A Tanács ajánlása (2018. május 22.) a közös értékek, az inkluzív oktatás és az oktatás európai dimenziójának előmozdításáról (HL C 195., 2018.6.7., 1. o.)

Európai Bizottság.

- A külföldi beavatkozás elleni küzdelem a K+I területén (SWD(2022) 12 final)
- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az európai egyetemi stratégiáról (COM(2022) 16 final)
- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a kutatás és az innováció globális megközelítéséről – Európa nemzetközi együttműködésre irányuló stratégiája egy változó világban (COM(2021) 252 final).
- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Új EKT a kutatás és az innováció szolgálatában (COM(2020) 628 final)

- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósításáról (COM(2020) 625 final)
- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági És Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A fenntartható versenyképességre, a társadalmi méltányosságra és a rezilienciára vonatkozó európai készségfejlesztési program (COM(2020) 274 final)

Európai Bizottság / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője

- Közös közlemény az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – A „Global Gateway” (JOIN (2021) 30 final)

Nyilatkozatok

- Római miniszteri közlemény (2020. november 19.)

A tudományos kutatás szabadságáról szóló bonni nyilatkozat (2020. október 20.)